

Parshat Va'Etchanan - Shabbat Nachamu Are there Really Ten Commandments?

Simon Wolf

Everyone knows that there are Ten Commandments, but how do we really know that there are ten commandments? If you take a look at the Aseret HaDibrot, you likely would come to a different conclusion!

דברים פרק ה

(ו - ז) אֲנֹכִי יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל-פְּנֵי:

(ח) לֹא-תַעֲשֶׂה-לְךָ פֶסֶל כָּל-תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ:

(ט) לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַדָּשׁ פֶּקֶד עֹן אָבוֹת עַל-בְּנֵים וְעַל-שְׁלֵשִׁים וְעַל-רַבְעִים לְשָׁנָא:

(י) וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְאֵלִפִּים לֹא-הֲבִי וְלִשְׁמֵרֵי <מצותו> מִצְוֹתַי: (יא) לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא כִּי לֹא יִנְקֶה יְקֹוֹק אֶת-אֲשֶׁר-יִשָּׂא אֶת-שֵׁמוֹ לְשׂוֹא: **ו**

(יב) שְׁמֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ: (יג) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעֵשִׂיתָ כָּל-מְלַאכְתְּךָ:

(יד) וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לַיהוָה יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָּל-מְלַאכָה אֹתָהּ וּבִנְיָ-וּבִתָּךְ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחֹמְרְךָ וְכָל-בְּהֵמְתְּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ כַּמּוֹד: (טו) וְזָכַרְתָּ כִּי-עַבֵד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצֵאֲךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטִייה עַל-פְּנֵי צִוָּה יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת: **ו**

(טז) כִּבֵּד אֶת-אָבִיךָ וְאֶת-אִמְךָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן יֵאָרִיכוּ יָמֶיךָ וְלִמְעַן יֵיטֵב לְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר-יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ: **ו**

(יז) לֹא תִרְצַח **ו** לֹא תִנְאֹף **ו** לֹא תִגְדֹב **ו** לֹא-תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עַד שָׂוֹא: **ו**

(יח) וְלֹא תַחְמוֹד אֶשֶׁת רֵעֶךָ **ו** לֹא תַחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ שְׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ שׂוֹר וְחֹמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: **ו**

(יט) לֹא תִרְצַח **ו** לֹא תִנְאֹף **ו** לֹא תִגְדֹב **ו** לֹא-תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עַד שָׂוֹא: **ו**

(יח) וְלֹא תַחְמוֹד אֶשֶׁת רֵעֶךָ **ו** לֹא תַחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ שְׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ שׂוֹר וְחֹמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: **ו**

(יח) וְלֹא תַחְמוֹד אֶשֶׁת רֵעֶךָ **ו** לֹא תַחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ שְׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ שׂוֹר וְחֹמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: **ו**

If one looks at the Ten Commandments in both Parshat Yitro and Parshat Va'Etchanan, it is not obvious that there are actually ten commandments. For instance, with regards to the Mitzvah of Shabbat, how many commandments are there? In Parshat Yitro there seem to be two commandments, one is Zachor (זכור את יום השבת), to remember the Sabbath and to sanctify it and another is Lo Taaseh Kol Melacha (לא תעשה כל מלאכה), to desist from all work. Without any preconceived notions, one would likely count thirteen or fourteen commandments¹ rather than ten. Well then, why does every depiction of the Luchot show ten commandments? The truth is that the question is somewhat disingenuous since

the Torah states in three places that there were ten commandments conveyed by God to the people at Har Sinai and inscribed upon the Tablets; once in this week's Parsha,² then again in Parshat Eikev³ and also in Parshat Ki-Tisa.⁴ The real question, which is much harder to answer, is given that there are ten commandments, which of all the commandments listed in the Aseret HaDibrot are the Ten Commandments and how do we know that those are the correct ten? In order to gain some insight into this matter, we are going to take a slight detour to discuss the last of the Ten Commandments – Lo Tachmod, do not be jealous, and then return to the difficulty raised with regards to the enumeration of the Ten Commandments.

שמות פרק כ

(יג) לֹא תַחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ **ו** לֹא תַחְמוֹד אֶשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ וְשׂוֹרוֹ וְחֹמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: **פ**

The first thing to note with regards to the commandment of Lo Tachmod is that it is formulated differently in Parshat Yitro than it is in Parshat Va'Etchanan. That in and of itself is not necessarily an issue since as the Ibn Ezra points out there are numerous differences between the two narrations of the Aseret HaDibrot.⁵ What is more striking is the change in the verb chosen to express the restriction. In Parshat Yitro, it uses the verb Lo Tachmod (לא תחמוד) twice, whereas in Parshat Va'Etchanan it denotes the restriction once as Lo Tachmod (לא תחמוד) and then in the second instance, it says Lo Tit'aveh (לא נתאוה). The easiest way to explain this difference would be to assume that there are different gradations of jealousy. Just like there is a qualitative difference between kidnapping (stealing a person) and theft, so too there is a marked distinction between jealousy of another's wife and their possessions. While that logic would be substantiated by the division of the objects of the jealousy in Parshat Va'Etchanan, the Torah in Parshat Yitro partitions the objects of jealousy in a completely different sequence. One could suggest that in Yitro, the Torah also maintains a hierarchy, but rather than dividing the two categories, it first presents the general principle that one may not be jealous of anything in their friend's possession and then in the second Lo Tachmod it proceeds to list all the items in a hierarchical order starting with the wife of the

¹ נראה שיש 13 צווים בפרשת יתרו ו14 בפרשת ואתחנן (אם גם מונים את "זכרת" במצות שבת)

² וַיֵּצֵא לָכֵן אֶת-בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים וַיְכַתְּבֵם עַל-שְׁנֵי לְחוֹת אֲבָנִים (דברים ד, יג)

³ וַיִּקְרָב עַל-הַלְלוֹת כַּמְּקַבֵּל הָרִאשׁוֹן אֶת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דָּבַר יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּהַר סִנַּי בְּיַד מֹתֵן הָאֵשׁ בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּתְּנֵם יְקֹוֹק אֱלֹהֵינוּ (דברים י, ד)

⁴ וַיִּהְיֶינָם עִם-יְקֹוֹק אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה וַיִּקְרָב עַל-הַלְלוֹת אֶת דְּבָרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים: (שמות לד, כח)

⁵ ...והנה אנחנו קראנו זו הפרשה, שהיא פרשת ושמע יתרו, ופרשת ואתחנן שניה. והנה ראינו, כי מתחלת אנכי ועד סוף, את אשר ישא את שמו לשוא (שמות כ ז), אין שנוי בין שתי הפרשיות. ומתחלת זכור עד סוף עשרת הדברים, שנוי בכל מקום... (אבן עזרא הארוך שמות כ,א בתחילת פירושו)

other individual.⁶ The Ibn Ezra suggests that Shmot speaks to the normal progression of a person's life, first they build a house, then they take a wife and then they accumulate possessions.⁷ On the other hand, in Moshe's presentation of the Aseret HaDibrot in Parshat Va'Etchanan, he speaks to the natural desires of man. The youngsters first cherish a wife and then a house and wealth. Both of these explanations are plausible, but it then ignores any distinction between the verb Tachmod (תחמוד) and Tit'Aveh (תתאוה). Rashi confirms this understanding when he explains that the words Tit'Aveh and Tachmod are synonymous.⁸

The Gemara teaches that a person who is an outright thief loses their believability when it comes to taking an oath in court (מיגו דחשיד).⁹ On the other hand, if we can find any justification for the person acting in this manner, we will excuse his behavior as being an aberration rather than the person being considered untrustworthy. For instance, if one denies an outstanding loan, we do not assume he is a thief, which would cast aspersions on the veracity of his oaths, but rather we assume he is trying to duck his lender until he has sufficient funds to repay the outstanding debt. Whereas, if the person denies being in possession of an object deposited with him and witnesses testify to the contrary then we assume he is a thief and a liar because there is no excuse for his repudiation. The Gemara then asks how can we then ask an individual caring for deposits, who claims that they were stolen and who will have to make restitution for the missing objects, to take an oath that he is no longer in possession of the objects. If we suspect that he stole the deposit then his oath

should no longer carry any weight. The Gemara suggests that people justify their behavior by saying that since I am paying for the object (making restitution for his claimed negligence) then it is not really stealing because the owner is not suffering any monetary loss. That solves the issue of theft, but then the Gemara queries, is not the person still in violation of the restriction of Lo Tachmod.¹⁰ The Gemara concludes that people think that the violation of Lo Tachmod only applies if one does not compensate for the object.

The simple understanding of the Gemara is that this is a mistaken assumption of people with regards to understanding the restriction of Lo Tachmod and in reality one is in violation of the precept whether or not they pay for the object. Interestingly, the Tosafot suggest that this is not a mistaken assumption, but rather what the people think is actually the true nature of the restriction and that Lo Tachmod only applies when one does not compensate for the object they desire.¹¹ Irrespective of which approach you take, it is clear that both Rashi and Tosafot believe that Lo Tachmod is only violated if one acts on their feelings. It is not enough to be jealous, one needs to either abscond with the coveted object or compensate an unwilling seller for the object desired. Their position is supported by the Midrash Halacha¹² which compares the Lo Tachmod in the Aseret HaDibrot to the Lo Tachmod found by the gold and silver adornments of idols (לא תחמוד כסף וזהב ולקחת לך).¹³ Just like by the idols where one is only in violation of the restriction if one takes the gold and silver, so too one is only in violation of Lo Tachmod if one acts on their jealousy (מה להלן עושה מעשה אף כאן) (שעושה מעשה). This seems to be the view of many

⁶ יש משהו דומה ברמב"ן דברים ה' ז'... והוסיף ביאור בדבור לא תחמוד שהקדים האשה, בעבור כי יצר לב האדם רע מנעוריו באשה יותר מן הכל

⁷ ...אגם תחמוד ותתאוה מבטן אחד יצאו. והשם אמר לא תחמוד בית רעך, כי אנשי השכל יקנו בית, ואחר כן אשה, ואחר כן עבד ואמה ושור וחמור לחרוש שדהו, וכנה הם סדורים בפרשה הזאת. ומשה סדרם על דרך אחרת, כי הבחורים הם חומדים אשה תחלה ואחר כך בית, וכנגד הבית והשדה הקדים שור וחמור שיחרוש בהם ואח"כ עבד ואמה וכלל באתרוהו וכל אשר לרעך כאשר כלל השם... (אבן עזרא הארוך כ"א בסוף פירושו) \\ ...ואמר ר"ל (בהקדמה לעשרת הדברות) כי אחז הכתוב דרך ארץ לאמר תחלה בית רעך, כי המשכיל יקדים להיות לו בית ואחרי כן יקח אשה להביאה אל ביתו, ואחרי כן יקנה עבד ואמה. ובמשנה תורה הזכיר האשה תחלה, כי הבחורים יתאוו לשאת אשה תחלה. או שחמדת האשה האיסור הגדול שבהם. (וגם מובא ברמב"ן שמות כ"ב בשם האבן עזרא) \\ (וגם עיין רמב"ם הלכות דעות ה"א): דרך בעלי דעה שיקבע לו אדם מלאכה המפרנסת אותו תחילה, ואחר כך יקנה בית דירה, ואחר כך ישא אשה, שנאמר מי האיש אשר נטע כרם ולא חללו, מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו, מי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה, אבל הטפשין מתחילין לישא אשה ואחר כך אם תמצא ידו יקנה בית ואחר כך בסוף ימיו יחזור לבקש אומנות או יתפרנס מן הצדקה, וכן הוא אומר בקללות אשה תארש בית תבנה כרם תטע, כלומר יהיו מעשיך הפוכין כדי שלא תצליח את דרכיך, ובברכה הוא אומר ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו. \\ (אבל ממייכה ב"ב נראה שזה לא מוכרח): וְחָמְדוּ שְׂדוֹת וְגִזְלוּ וַבְּתֵיבָהּ וַנְּשָׂאוּ וַנְּשָׂקוּ גְבַר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ וּנְחִלָתוֹ:

⁸ רש"י דברים ה' ז' לא תירגו אף הוא לשון חמדה, כמו (בראשית ב' ט) נחמד למראה, דמתרגמינן דמרגג למחזי. יש לעיין בראייתו של רש"י כי בבראשית ב' ט מופיע גם המלה "תאוה" וגם המלה "נחמד" ואונקלוס מתרגם אותם "אסו" ו"מרגג" שמראה על שינוי בניהם וגם זה המקום היחיד שאונקלוס מתרגם חמדה כמרגג ובשאר מקומות בתורה הוא מתרגם אותו כחמדה (שמות כ"ג ל"ד, כד ודברים ז, כה)

⁹ תדע, דאמר רב אידי בר אבין אמר רב חסדא: הכופר במלוה - כשר לעדות, בפיקדון - פסול לעדות. אלא הא דתני רמי בר חמא: ארבעה שומרין צריכינן כפירה במקצת

והודאה במקצת: שומר חנם והשוואל, נושא שטר והשוכר, נימא: מיגו דחשיד אממונא חשיד אשבוטא! - התם נמי אשתמוטי קא משתמיט, סבר: משכחנא לגנב ותפיסנא ליה. אי נמי: משכחנא ליה באגם ומייטינא ליה. - אי הכי, הכופר בפיקדון אמאי פסול לעדות? נימא: אשתמוטי קא משתמיט, סבר: עד דבחסנא ומשכחנא ליה. כי אמרינן הכופר בפיקדון פסול לעדות - כגון דאתו סהדי ואסהידו ביה דהיא שעתא איתיה לפיקדון בביתיה והוה ידע. אי נמי: דהוה נקיט ליה בידיה. אלא הא דאמר רב הונא משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו, נימא: מיגו דחשיד אממונא חשיד אשבוטא! - התם נמי מורה ואמר: דמי קא יחבנא ליה. אמר ליה רב אחא מדיפתי לרבינא: והא קא עבר על לאו דלא תחמוד! - לא תחמוד לאינשי בלא דמי משמע להו. (בבא מציעא ה' ע"ג רש"י שם: הא קא עבר בלא תחמוד - מה לי חשוד על לא תחמוד, מה לי חשוד על לא תגזול, נימא: מיגו דחשיד עליה, חשיד אשבוטא!)

¹¹ מעיקרא סבור דמי קיהיב - וא"ת ולפיסול מדאורייתא דקא עבר אלאו דלא תחמוד וי"ל דלא תחמוד משמע דלא יהיב דמי וכי יהיב דמי ליכא לאו דחמוד כלל וא"ת והא אמרינן בפ"ק בבא מציעא (דף ה:) לא תחמוד בלא דמי משמע להו משמע לאינשי דווקא הוא דמשמע כך אבל הם טועים דלא תחמוד הוה אפי' בדיהיב דמי וי"ל דמשמע להו דקאמר ר"ל נמי דכן הוא האמת ועי"ל דהכא הכי קאמר דמי קא יחבי והוה מפיסיסם אותם עד שיאמרו רוצה אני אם כן לא עברי אלאו דלא תחמוד כיון דחזו דשקלי בעל כרחיהו ולא היו חוששינן אהם יתפיסו פסליניהו. (תוספות סנהדרין כה: ד"ה מעיקרא)

¹² אי מה הפרט מפורש בדבר שאינו בא ברשותך אלא ברצון בעלים, אף אין לי אלא דבר שאי אפשר לבא ברשותך אלא ברצון בעלים, יצא, שאתה חומד בתו לבנך או בנו לבתך, או אפילו חומד בדיבור, ת"ל (דברים ז כה) לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך, מה להלן עד שעושה מעשה, אף כאן עד שעושה מעשה. (מכילתא דרבי ישמעאל יתרו

- מסכתא דבחדש פרשה ח) פסולי אלהיהם תפרשון באש לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו כי תועבת יקוק אלקיך הוא (דברים ז, כה)

on the Monei Ha'Mitzvot like the Smag (סמ"ג),¹⁴ the Yeraiyim (יראים)¹⁵ and the Semak (סמ"ק).¹⁶ In conclusion, all these commentators believe that the restrictions of Lo Tachmod and Lo Tit'aveh are synonymous and that they can only be violated when one's thoughts manifest themselves in action.

The Rambam, on the other hand, believes that there is a substantive difference between the negative precept of Lo Tachmod and Lo Tit'aveh and that is why the Torah differentiates the language of their presentation.¹⁷ Lo Tachmod is the restriction against plotting and conniving to obtain that which belongs to another individual and then successfully carrying out those nefarious plans to acquire the object, whether one pays for it or simply steals it. That is in consonance with the Mechilta that requires one to take action to be in violation of Lo Tachmod. In addition, the Rambam suggests that Lo Tit'aveh is a separate restriction which is violated by the mere desire and coveting of that which belongs to someone else.¹⁸ He supports his contention with another Mechilta that indicates that the differing languages come to restrict the desire (תאוה) independently of the acquisition (חמוד) of the coveted object.¹⁹ As an aside, the Rambam mysteriously quotes many Midrashei Halacha that were not found in the Midrashim that were widely available. As part of the uncovering of the Cairo Geniza, there was a discovery of the Mechilta D'Rashbi (מכילתא דרשב"י) from the school of Rabbi Akiva that differed from the Mechilta that was commonly available, which is the Mechilta D'Rabbi Yishmael (מכילתא דרבי ישמעאל). That

discovery suddenly revealed a source that was known to have been available to many of the Rishonim, but thought to have since been lost. It was also instrumental in helping to clarify and understand many of these inexplicable Midrashic quotes of the Rambam, including the one cited above. The Rambam sees the different verbs as pointing to different forms of violations. Lo Tit'aveh is violated by merely having jealous thoughts or plans to acquire a desired object. The actualization of those thoughts adds an additional violation of Lo Tachmod and if the object is taken without compensation it results in a third violation of Lo Tigzol. While the Rambam's explanation is compelling in its ability to explain the difference in verbiage, it fails, as both the Smag²⁰ and the Ibn Ezra²¹ point out, because the objects of the verbs seem to imply that there is a greater stringency applied to the possessions of another party (לא תאחזק בתאוה בית רעך) than to their wife (תאחזק אשת בית רעך).²²

Another issue with the Rambam's view is if Lo Tachmod and Lo Tit'aveh are separate and different negative commandments, then why are they only counted as a single member of the Ten Commandments? One possible solution would be to suggest that Lo Tit'aveh simply redefines the extent to which Lo Tachmod applies; Lo Tit'aveh indicates that Lo Tachmod includes not only improper action, but also inappropriate thoughts. That explanation would be somewhat difficult for the Rambam who counts them as independent infractions (מצות לא תעשה) (מצות לא תעשה). In a similar vein, one could use this logic to resolve why Shabbat is counted as only one of the Ten

¹⁴ סמ"ג לאוין סימן קנח: כתוב בעשרת הדברות לא תחמוד וכתוב שם (דברים ה, יח) עוד לא תתאוה והכל אחד, ותניא במכילתא (שמות כ, יד) לא תחמוד יכול אפילו בדברים. תלמוד לומר (דברים ז, כה) לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך עד שיעשה מעשה. יראים סימן קטו (דפוס ישן רנד): חומד נקרא שחומד דבר חברו ולקוחו בעל כרחו ונותן דמים או בעקיפין בא עליו שלא כדין, אבל חומד במחשבה בלא מעשה אינו עובר בלא תחמוד...אלמא חומד ולקוח בעל כרחו של חברו ונותן דמים נקרא חומד, ועליו נאמר לא תחמוד וכתבי לא תתאוה פי' אחד לאלו ב' לאוין ושניה הכתוב עליו לעבור עליו בב' לאוין

¹⁶ סמ"ק מצוה יט: ...מכל מקום נראה שאף בלא אסור, אך אינו נגמר להתייבב עליו עד שיעשה מעשה ובדיהיב דמי חייב אחת, ובדלא יהיב דמי חייב שתיים. ונראה דלא תחמוד ולא תתאוה הכל אחד הוא וכפל מלה הוא

¹⁷ והמצוה הרס"ה היא שהזהירונו מהשיש מחשבתנו לעשות תחבולה כדי לקנות מה שיש לזולתנו מאחינו וזה הוא אמרו (יתרה) לא תחמוד בית רעך וכו'. ולשון מכילתא לא תחמוד יכול אפילו חומד בדבר תלמוד לומר לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך מה להלן עד שיעשה מעשה אף כאן נמי עד שיעשה מעשה. הנה התבאר לך כי זה הלאו יזהיר מהערים עד שנקח לעצמנו הדבר שהיינו חומדים אותו מממון אחינו ואפילו לקנותו ולתת בו דמים רבים הנה זה כלו מי שיעשהו עובר על לא תחמוד: והמצוה הרס"ו היא שהזהירונו מהשיש מחשבתנו לחמוד מה שיש לאחינו ולהתאוות בו שזה יהיה מביא לעשות תחבולה לקנותו וזהו לשון האזהרה שבאה בזה הענין אמר (ואתחנן) אל תתאוה בית רעך. וקנין אלו בענין אחד אבל הלאו הראשון והוא לא תחמוד מזהיר שלא לקנות מה שיש לזולתנו והלאו השני מזהיר אפילו להתאוות בלבנו לבד. ולשון מכילתא (דרשב"י) לא תחמוד בית רעך ולהלן הוא אומר לא תתאוה בית רעך לחייב לא התאוה בפני עצמה ועל החמוד בפני עצמו. ושם אמר מנין שאם התאוה אדם סופו לחמוד תלמוד לומר לא תתאוה ולא תחמוד מנין חמד אדם סופו לגזול תלמוד לומר וחמודו שדות וגזלו [מיכה ב]. ובאור זה שאם ראה דבר יפה אצל אחיו אם גברה מחשבתו עליו והתאוה על עבר על אמרו ית' לא תתאוה. ואם התחנן הוא אהבת הדבר ההוא עד שישתדל להגיעו אצלו ולא יסור מחלות פניו ולהכביד עליו שימכרהו או יחליף אותו אלו במה שהוא יותר טוב ממנו ויותר שוה, ואם הגיע אל בקשתו הנה כבר עבר על לא תחמוד גם כן אחר שקנה הדבר שיהיה לחבירו ולא היה רצונו למכרו אבל הכביד עליו והערים עד שלקחו ויהיה שלו כבר עבר שני לאוין לא תתאוה ולא תחמוד כמו שביארנו. ואם נמנע האיש ההוא מלמכור אותו או להחליפו

לאהבתו בדבר ההוא הנה הוא יקחהו באונס והכרח לחזוק אהבת הדבר ההוא בנפשו ויהיה אז כבר עבר על לא תגזול גם כן. והבין זה הענין בספור אחאב ונבות (מ"א כא). הנה התבאר לך ההפרש שבין אמרו לא תתאוה ובין אמרו לא תחמוד: (ספר המצוות לרמב"ם מצוות לא תעשה רסה-רסו) וגם במשנה תורה הלכות גזלה ואבדה בכותרת ובפרק א הלכות ט"ב ובספר החינוך מצוות לח ותט

¹⁸ נראה שהראב"ד גם מסכים שהוא לא משיג על דברי הרמב"ם האלו במשנה תורה || וגם אפשר שזוהי דעת הרמב"ן (דברים ה"ז): והוסיף ביאור בדבור לא תחמוד שהקדים האשה, בעבור כי יצר לב האדם רע מנעוריו באשה יותר מן הכל. וביאר כי יכנס בכלל חמדה אפילו התאוה, כי אם יתאוה לגזול מחברו דבר מכל אשר לו, ולא יוכל לעשות כן כי חברו תקיף ממנו, או שיש במקומו אימת מלכות, עובר בלאו הזה... || וגם דעת רבינו יונה (שערי תשובה שער ג, מג): לא תחמוד בית רעך (שמות כ, יד), לא תתאוה בית רעך (דברים ה, יח). הוזהרנו בזה שלא להתעול עלילות ברשע לקחת שדה וכרם וכל אשר לרענו, גם כי נתן מכרם. והוזהרנו על מחשבת הדבר הרע הזה שלא נסכים במחשבתנו לעשותו, שנאמר: לא תחמוד...

¹⁹ מכילתא דרשב"י, כ"ד...לחייב על תאוה בפני עצמה ועל חמדה בפני עצמה איזו היא תאוה...מניין התאוה אדם סופו לחמוד שנאמר לא תתאוה ולא תחמוד מנין חמד אדם סופו לגזול...

²⁰ סמ"ג לאוין סימן קנח ולא יתכן לומר כן כי כן כתוב בדברות (ואתחנן) לא תחמוד אשת רעך ולא תתאוה בית רעך ודבריו החמיר בבית מבאשת איש, אלא החימוד והתאוה הכל האם וכן פירשו אבן עזר, (בראשית ב, ט) ונחמד למראה מתרגמין דמרגג למחזי וכן פירש רבינו שלמה (ואתחנן) כי הכל אחד

²¹ אכן עזרא הארוך שמוט כ"א, גם זה דברי הבל, כי מה טעם יזכור הגזל עם הבית לבדו, והנה לא הזכיר האחרים עמו. והנה אתן לך מדברי משה ראה שאלה לא דברו כנונה. הנה השם אחד לא תחמוד בית רעך, ומשה אמר לא תחמד אשת רעך (דבר' ה, יח). ולפי דעתם שלא תחמד השני הכתוב בפרשה הזאת הוא בלב, והראשון גזלת הבית. והנה משה הפך הדבר, כי אמר עם ולא תתאוה בית רעך, ואמר עם לא תחמד שהוא הגזל אשת רעך. והנה נשחת טעמם

²² צ"ל לפי הרמב"ם (וגם לפי מכילתא דרשב"י) שהלא תתאוה רק מפרט ומגדיר את האיסור של לא תחמוד ולא מתקשר ישיר לנושא וכעין זה ברמב"ן (דברים ה"ז) וביאר כי יכנס בכלל חמדה אפילו התאוה

Commandments despite it having multiple Mitvot associated with it. That is because the negative commandment corresponding with Shabbat (to desist from work) serves to define and bolster the positive commandment to sanctify the Shabbat. The other feasible way to solve the problem facing the Rambam's position is to propose that the Ten Commandments are defining categories of transgressions rather than enumerating violations. That could be because Lo Tachmod and Lo Tit'Veh are of a similar genre and are connected thematically or because they are interdependent since it is the inappropriate thoughts that precipitate the improper action. This also has the benefit of explaining why Shabbat is only counted as one of the Ten Commandments despite it having more than one command associated with it since all the Mitzvot of Shabbat are a single category. On the other hand, there is a third and more radical way of dealing with the Rambam's conundrum.

The Smag and the Ibn Ezra both see the restrictions of Lo Tachmod and Lo Tit'Veh as being synonymous. Above, it was already noted that the Smag follows the view of many of the Rishonim that Lo Tachmod is only violated if action is taken to bring the improper thoughts to fruition. On the other hand, the Ibn Ezra concludes exactly the opposite, that there is only one negative precept and that is a restriction against having improper thoughts of jealousy and coveting.²³ The Ibn Ezra rails against those that think that the Torah cannot command one to control their thoughts, only their actions.²⁴ He then explains the proper attitude one must have in order to avoid these improper thoughts of envy. Any wise person knows that the spouse they marry and the material possessions which they have are all allocated from God and not dependent on their intelligence or capabilities. Therefore, it is senseless to desire that which belongs to others, because if God does not will those items for such a person, no force, thoughts or ruses will ever help them to acquire those objects. He compares it to the village pauper who realizes that there is no way he will marry the

princess. She is out of his league and thoughts or desires of marrying her are as fanciful dreams as growing wings to be able to fly. Reasonable people do not covet that which is not within their reach. They are happy with that which has been apportioned to them and trust that God will provide them with what they need and that which is good, proper and appropriate for them. The Sefer Ha'Ikarim has a similar view in that the latter five commandments deal with proper social behavior to uphold civil society.²⁵ It speaks of one's obligation to not encroach upon the rights of others and the need to protect the other person from your causing them physical damage to their body (לא תרצח, לא תנאף) and to their possessions (לא תגנוב). It then enjoins one to desist from causing damage to others through speech (לא תענה) and thoughts (לא תחמוד).

What is so interesting about the Ibn Ezra's rejection of those that thought that Lo Tachmod and Lo Tit'Veh are differentiated restrictions is that he tells us that those opinions believe that the ninth commandment is Lo Tachmod and the tenth commandment is Lo Tit'Veh. The Ibn Ezra summarily dismisses their view and states that "as I will explain further on, Anochi (אנכי ה' אלקיך) is the first of the Ten Commandments." This would not be so remarkable since that is the commonly accepted view of the majority of the exegetes. Parenthetically, the Ibn Ezra was extremely poor and he jokingly wrote about himself that his Mazal was so bad that if he entered into the burial business (חברה קדישא), people would stop dying. In order to make a living and solicit sponsorships, he therefore penned multiple commentaries on the Torah. In Shmot, we have his longer (פירוש) and shorter (פירוש הקצר) commentaries. Surprisingly, the Ibn Ezra in his alternate commentary to Shmot, hints at the fact that he does not necessarily subscribe to this generally accepted view.²⁶

The Ibn Ezra in this week's Parsha explains that the word Chemed (חמד) has two meanings in the Torah.²⁷ One is theft, extortion and the taking of another's possessions through force and

²³ לא תחמוד אנשים רבים יתמהו על זאת המצוה, איך יהיה אדם שלא יחמוד דבר יפה בלבו כל מה שהוא נחמד למראה עיניו... ככה כל משכיל צריך שידע, כי אשה יפה או ממון לא ימצאו אדם בעבור חכמתו ודעתו, רק כאשר חלק לו ה'... ואמרו חכמים, בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא. ובעבור זה המשכיל לא יתאוה ולא יחמוד... על כן הוא ישמח בחלקו ואל ישים אל לבו לחמוד ולהתאוות דבר שאינו שלו, כי ידע שהשם לא רצה לתת לו, לא יוכל לקחתו בכחו ובמחשבותיו ותחבולותיו, ע"כ יבטח בבוראו שיכלכלנו ויעשה הטוב בעיניו. (אבן עזרא הארוך כ"ג-יד) \\\ ולא תחמוד – בלב (אבן עזרא הקצר שמות כ"א)

²⁴ שם \\\ וגם באבן עזרא דברים ה, טז-יז: והעד: שאמר משה בספר הזה, שאבר את התורה: תחת לא תחמוד (שמות כ, יג) אמר: לא תתאוה. ורבים אמרו, כי אין עון במחשבת בלב, ואין עליהם שכר ועונש. יש ראיות רבות להשיב עליהן ולא אאריך... \\\ וגם בספר החינוך מצוה תטז: ...ואל תתמה לומר ואיך יהיה בידו של אדם למנוע לבבו מהתאוות אל אוצר כל כלי חמדה שיראה ברשות חבירו והוא מכולם ריק וריקם, ואיך תבוא מניעה בתורה במה שאי אפשר לו לאדם לעמוד עליו. שזה הדבר אינו כן, www.swdaf.com

ולא יאמרו אותו זולתי הטפשים הרעים והחטאים בנפשותם, כי האמנם ביד האדם למנוע עצמו ומחשבותיו ותאוותיו מכל מה שירצה, וברשותו ודעתו להרחיק ולקרב חפצו בכל הדברים כרצונו...

²⁵ ואחר כן שב להזהיר על הדברים הכוללים שהם הכרחיים אל האנשים בבחינת חיותם והתקיימם במדינה כדי שישלם הקבוץ המדיני... שישמור את גוף חבירו... ושישמור ממונו... שישמור הדבר שהוא כממוצע בין גופו וקנינו וזהו אשתו... כי גם צריך שיזהר שלא יזיקנו אפילו בדבור... וגם לא במחשבה, וזהו לא תחמוד... (ספר העיקרים מאמר שלישי פרק כו)

²⁶ מספר עשרת הדברים על דעת כל המפרשים שהראשון הוא דבור אנכי והשני לא יהיה לך, ואני אגלה לך דעתי בפרשת אחת... (אבן עזרא הקצר שמות כ"א-ב)

²⁷ ומלת 'חמד' בלשון הקדש מתפרשת לשני טעמים: האחד - גזל ועושה וקחת של אחרים בחזקה ובאונס. וכך ולא יחמוד איש את ארצו (שמות לד, כד). כי אם אין פירושו כן, הנה תהיה הארץ רעה, ולא בא הכתוב אלא לשבח. והטעם השני - לשון תאוה בלב ולא תצא לפועל. (אבן עזרא דברים ה, יז)

blackmail.²⁸ The other is desire of the heart that is never actualized.²⁹ It is reminiscent of the Rambam's view. He then makes an amazing statement that the first Lo Tachmod in Shmot is the ninth commandment and the second Lo Tachmod is the tenth commandment.³⁰ The best proof to that, he continues, is that Moshe switched one of the Lo Tachmods from Shmot to Lo Tit'Veh in Va'Etchanan. This is the opinion that the Ibn Ezra dismissed in his longer commentary to Shmot and hinted at in his shorter commentary to Shmot.³¹ This would also provide a solution to the Rambam's difficulty by counting Lo Tachmod and Lo Tit'Veh as distinct violations as well as two of the Ten Commandments. Well then, if that is the case, which of the first eight commandments does the Ibn Ezra do away with in order to only have a total of Ten Commandments? Shockingly, the answer is the First Commandment.

There is strong evidence to support this view of the Ibn Ezra. Firstly, the commandment of Anochi (אנכי ה' אלוקיך) has no active demand in it. On the surface, it is simply a statement of fact, a given article of faith.³² In addition, returning to the question earlier as to how do we know which of the ten commandments are the Ten Commandments? The simplest division would be to look at the paragraph delineators in the Torah. The Aseret HaDibrot are divided up into ten paragraphs (פרשיות סתומות) that are indicated by a Samech (o) in the printed Chumashim. If you

look carefully, Anochi and Lo lyeh are in a single Parshia, while Lo Tachmod is divided into two Parshiyot. Obviously, most Rishonim argue on this stance, including the Ibn Ezra himself in Sefer Shmot. They believe that Anochi is a command, not just a given, and there are mitigating factors that might necessitate the combining of the first two commandments into a single Parshia, including the fact that they are unique in their being heard by Bnei Yisrael directly from God.³³ If one does subscribe to that view, then one has to explain why Shabbat is only one commandment and why Lo Tachmod is divided into two Parshiyot.

In summary, we saw three views in the commentators as to what is the definition of the negative precept of Lo Tachmod. Either acting on one's improper thoughts or having those improper thoughts or both of those possibilities. The restriction of Lo Tachmod speaks to the importance of having the right mindset and outlook so that one minimizes the possibility of encountering the pernicious and destructive forces of jealousy and coveting.³⁴ In addition, we saw that it might pay to take another look at the Aseret HaDibrot and not just take for granted that there are Ten Commandments. That means the next time someone asks you what are the Ten Commandments? You can answer, "Well, it depends!"

Shabbat Shalom

²⁸ וכך ולא יחמוד איש את ארצך (שמות לד, כד). כי אם אין פירושו כן, הנה תהיה הארץ רעה, ולא בא הכתוב אלא לשבח (שם)

²⁹ והטעם השני - לשון תאוה בלב ולא תצא לפועל (שם)
³⁰ והנה לא תחמוד בית רעך - הדבור התשיעי, ולא תחמוד אשת רעך - הדבור העשירי. ויהיה בית רעך ואשת רעך נדבקים זה עם זה, או בית רעך - כלל. והעד: שאמר משה בספר הזה, שבאר את התורה: תחת לא תחמוד (שמות כ, יג) אמר: לא תתאוה. (שם) ׀ אחרי זה הוא מביא אפשרות אחרת... או בית רעך כלל שיכול להטעים לפירושו של הרמב"ם והרמב"ן ולא להפריד אותם לשני דברות

³¹ ...ואחרים אמרו, כי לא תחמד בית רעך דבור תשיעי, והדבור עשירי לא תחמד אשת רעך. וראייתם כי השם אמר פעמים לא תחמד, כי החמוד הוא על שני דברים, האחד יוצא למעשה כמו גזל, וכמוהו ואל יחמד איש את ארצך (שמות לד, כד) שאם זה החמוד בלב היה א"י רעה, ולא תחמד השני הוא בלב, על כן הוצרך משה לפרש לא תתאוה. גם זה דברי הבל, כי מה טעם יזכור הגזל עם הבית לבדו, והנה לא הזכיר האחרים אבות ד, כא)

עמו. והנה אתן לך מדברי משה ראייה שאלה לא דברו נכונה... (אבן עזרא הארוך שמות כ,א)

³² דע, כי דעת כל הקדמונים כי הדבור הראשון הוא אנכי. ואם יש לשאול למה הפסיק המפסיק לא יהיה לך וכבר פירש עשרת הדברים, כי סמכתי על דעתם. רק הישר בעיני שמלת אנכי איננו מהעשרה, כי דבור אנכי הוא המצוה, ועיקר המצות כאשר פירשתי כבר. (אבן עזרא דברים ה, טז-יז)

³³ דרש רבי שמלאי: שש מאות ושלוש עשרה מצות נאמרו לו למשה, שלש מאות וששים וחמש לאוין כמנין ימות החמה, ומאתים וארבעים ושמונה עשה כנגד איבריו של אדם. אמר רב המנונא: מאי קרא? תורה צוה לנו משה מורשה, תורה בגימטריא שית מאה

חד סרי הוי, אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום. (מכות כד.)
³⁴ רבי אליעזר הקפרא אומר הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם: (משנה אבות ד, כא)